

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 3CoCsp/1/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7621202101
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 01. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Angelika Sopoligová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2023:7621202101.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Angeliky Sopoligovej a členov senátu JUDr. Ľuboša Kunaya a JUDr. Petra Tutka v spore žalobcu: Všeobecná úverová banka, a.s.; skrátený názov: VÚB, a.s., IČO: 31 320 155, so sídlom v Bratislave, Mlynské nivy 1, zastúpeného Advokátskou kanceláriou Gallo, s.r.o., so sídlom v Martine, Jilemnického 4012/30 proti žalovanej: A. B., nar. X.X.XXXX, bytom v A., C. XX/X, zastúpenej JUDr. Rastislavom Cestickým, advokátom so sídlom v Košiciach, Palackého 1, o zaplatenie 1.657,45 eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves č.k. 7Csp/82/2021-94 zo dňa 27. septembra 2021

rozhodol:

P r i p ú š ť a zmenu strán sporu tak, že namiesto žalobcu Všeobecná úverová banka, a.s., so sídlom v Bratislave, Mlynské nivy 1, IČO: 31 320 155 vstupuje do konania ako žalobca Intrum Slovakia s.r.o., so sídlom v Bratislave, Mýtna 48, IČO: 35 831 154.

M e n í rozsudok tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 1.657,45 eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 2.10.2018 do zaplatenia do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

P r i z n á v a žalobcovi proti žalovanej 100 % nárok na náhradu trov konania na súde prvej inštancie, ako aj v odvolacom konaní.

odôvodnenie:

Okresný súd Spišská Nová Ves (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „súd“) rozsudkom označeným v záhlaví tohto rozhodnutia rozhodol v tomto znení.

I. Súd žalobu zamietal.

II. Priznáva žalovanej nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 100 %, o ktorých výške súd rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

Predmetom konania je žalobca žalobcu doručená súdu prvej inštancie dňa 23.04.2021, ktorou sa žalobca od žalovanej domáhal zaplatenia sumy vo výške 1.657,45 eur s príslušenstvom titulom nesplatennej pôžičky a požadoval náhradu trov konania v celom rozsahu. V odôvodnení žaloby uviedol, že je právnym nástupom spoločnosti Consumer Finance Holding a.s., Hlavné námestie 12, 060 01 Kežmarok, IČO:35 923 130 z titulu zlúčenia uvedenej spoločnosti s VÚB, a.s. - uvedené vo výpise z OR OS Bratislava I, Oddiel: Sa, Vložka číslo 341/B. Ďalej uviedol, že so žalovanou uzatvorili dňa 9. 3. 2015 zmluvu o pôžičke č. XXXXXXXX / XXXXXXXXXX, na základe ktorej bola žalovanej poskytnutá pôžička vo výške vo výške 5.000 eur, ktorú táto mala splácať v pravidelných 48 mesačných splátkach

v sume 163,56 eur, a to až do celkovej sumy pôžičky vo výške 7850,88 eur. Do dňa podania žaloby žalovaná uhradila z uvedenej sumy 6.101,95 eur. Žalobca citoval ustanovenie § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka, s poukazom na ktoré následne uviedol, že nakoľko žalovaná porušila svoju povinnosť splácať poskytnutú pôžičku resp. jednotlivé povinné splátky riadne a včas, žalobca listom zo dňa 26.07.2018 - Predžalobná upomienka, vyzval žalovanú k úhrade dlžných splátok, na čo jej poskytol dodatočnú lehotu na plnenie viac než 30 dní. Súčasne ju upozornil, že ak nedôjde aspoň k úhrade najstaršej omeškanej splátky, žalobca bude oprávnený úver zosplatniť. Žalovaná ani v dodatočne poskytnutej lehote dlžné splátky neuhradila, preto žalobca využil oprávnenie v zmysle vyššie uvedeného ustanovenia a dňa 19.09.2018 úver zosplatnil, o čom bola žalovaná informovaná listom z dňa 26.09.2018 - „Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru“. Neuhradením aspoň splátky uvedenej v Predžalobnej upomienke sa žalovaná dostala do omeškania viac než 3 mesiace, a teda súčasne žalobcovi vzniklo v zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka oprávnenie vyhlásiť dlh za splatný v celom rozsahu naraz. Žalovaná dlžné splátky neuhradila, preto žalobca vyhlásil mimoriadnu splatnosť v zmysle čl. 12.2 zmluvných podmienok. Celkový dlh žalovanej ku dňu podania návrhu predstavuje sumu 1.657,45 eur. Žalobca si zároveň uplatnil zákonné úroky z omeškania, a to od šiesteho dňa nasledujúceho po Oznámení o vyhlásení okamžitej splatnosti, nakoľko oznámenie bolo zaslané obyčajnou listovou zásielkou, kde bežná doba doručenia je 5 dní. K dátumu podania žaloby žalovaná mala uhradiť sumu 7.759,4 eur, ktorú tvorí: súčet predpísaných splátok do zosplatnenia dlhu („suma splátok“) a suma po zosplatnení: Počet splátok Výška splátky Suma splátok (počet*výška) Suma po zosplatnení. Ku dňu podania žaloby žalovaná uhradila sumu 6.101,95 eur, ktoré sú riadnymi splátkami poskytnutého finančného plnenia. Súčasťou pohľadávky žalobcu a sú aj náklady, ktoré mu vznikli v súvislosti s vymáhaním pohľadávky (§ 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka). Žalobca eviduje v Prehľade splátok a úhrad uvedené náklady vo výške 0,- eur. Dlžnú sumu tak predstavuje rozdiel istiny 7.759,40 eur + náklady 0,- eur, mínus 6.101,95 eur = 1657,45 eur. K žalobe žalobca predložil dôkazné listiny, a to Zmluvu o poskytnutí pôžičky, Zmluvu o spotrebiteľskom úvere (Quatro pôžičky) poskytnutú veriteľom Consumer Finance Holding, a. s. so sídlom v Kežmarku žalovanej dňa 10. 3. 2015, Zmluvu o poskytnutí služieb zo dňa 9. 3. 2015, predžalobnú upomienku, k tomu pripojenú doručenkou o jej prevzatí žalovanou dňa 6. 8. 2018, oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru, prehľad splátok a úhrad predmetného úveru a notársku zápisnicu o zlúčení uvedenej spoločnosti, prílohu k nej obsahujúcu opis rozdelenia majetku a záväzkov. Žalovaná poukázala na prílohu uhrádzaných splátok, z ktorej vyplýva, že žalobcovi zaplatila dlh vo výške 6.101,95 eur, čím preplatila na istine úveru (5.000,- eur) úver o 1.101,95 eur. V zmluve je uvedená priemerná RPMN vo výške 18,34 %, RPMN je stanovená na 25 % a fixná ročná úroková miera vo výške 25 %.

Na základe vykonaného dokazovania a jeho vyhodnotenia, súd prvej inštancie vec právne posúdil v zmysle ust. § 497 Obchodného zákonníka (ďalej len „ObZ“), § 1 ods. 1, 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy ku dňu 10.03.2015, § 2 písm. a), b), d), § 9 ods. 2 písm. f), g), i), k) tohto zákona, § 52 ods. 1 až 4 Občianskeho zákonníka (len „OZ“), § 53 ods. 6 OZ a dospel k záveru, že v konaní nebolo sporné tvrdenie žalobcu, že spoločnosť Consumer Finance Holding, a. s. uzatvorila so žalovanou dňa 10.03.2015 zmluvu o poskytnutí pôžičky - zmluvu o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej žalovanej bol poskytnutý bezúčelový spotrebiteľský úver vo výške 5.000 eur, ktorý mala splácať v 48 mesačných splátkach po 158,95 eur, pričom splátka s poistením bola vo výške 163,56 eur pri mesačnej výške poistenia 4,61 eur. Priemerná hodnota RPMN bola vo výške 18,34 %, RPMN 25 %, fixná ročná úroková sadzba 25 %. Prvá splátka bola splatná ku dňu 20. 4. 2015. Ďalšie splátky boli splatné vždy k 20. dňu v mesiaci. Termín konečnej splatnosti bol určený na marec 2019, pričom doba trvania zmluvy bola dojednaná do splatenia všetkých záväzkov klienta v zmysle zmluvy pri zaplatení celkovej čiastky vo výške 7.629,60 eur (celkové náklady spotrebiteľa boli vo výške 2.629,60 eur). Tak isto nebolo sporné, že žalovaná z poskytnutého úveru zaplatila sumu vo výške 6.101,95 eur, teda uhradila nad istinu 1.101,95 eur. Vychádzajúc z dôkaznej listiny predloženej žalovanou, ako aj údajov uvádzaných na internetových stránkach súd zistil a vzal za preukázané, že podľa tabuľky priemerných úrokových mier z úverov poskytnutých v eurách rezidentom eurozóny priemerná výška úroku v čase uzavretia zmluvy, resp. fixná ročná úroková sadzba bola vo výške 9,9 %./nie 5,5%, ako nesprávne uvádza žalovaná v odpore/. Podľa údaju uvedeného v predmetnej zmluve o poskytnutí pôžičky žalovanej je fixná ročná úroková sadzba vo výške 25 %. Takto uvedená ročná úroková sadzba je takmer 3-násobne vyššia (9,9 % x 3 = 29,7 %), čo je v rozpore s ustanovením § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka účinného a platného v čase uzavretia zmluvy. Takto dohodnutá odplata v predmetnej Zmluve o pôžičke podstatne preyšuje odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu.

V posudzovanej spotrebiteľskej zmluve nie je správne uvedená RPMN, je uvedená len samotná výška RPMN 25 %, pričom v zmluve nie sú vôbec uvedené predpoklady na výpočet RPMN, čo je potrebné posudzovať rovnako, ako keby RPMN nebola uvedená vôbec. Nakoľko v predmetnej úverovej zmluve bola RPMN určená v nesprávnej výške, súd mal za to, že predmetná úverová zmluva nespĺňa podmienky v zmysle § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z., RPMN nie je uvedená správne, čo má za následok bezúročnosť a bezpoplatnosť poskytnutého úveru podľa § 11 ods. 1 citovaného zákona. S poukazom na ustanovenie § 9 ods. 2, písm. i), j) v spojení s § 11 ods. 1 písm. d) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch s použitím § 3 ods. 1 a § 52 ods. 2 a nasl. Občianskeho zákonníka, súd v závere konštatoval, že predmetný úver je bezúročný a bez poplatkov. Žalovaná zaplatila žalobcovi sumu 6.101,95 eur. Pôžička jej bola poskytnutá vo výške 5.000,- eur. Nakoľko predmetný úver je bezúročný a bez poplatkov, je zrejmé, že žalovaná tento úver preplatila, žalobca preto nemá nárok na zaplatenie ďalšej časti dlhu, preto súd žalobu v celom rozsahu zamietol ako nedôvodnú. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol v zmysle § 262 ods. 1 CSP s odkazom na § 255 ods. 1 CSP.

Proti rozsudku podal v zákonnej lehote (včas) odvolanie žalobca. Uplatnil odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP a ako prvé navrhoval pripustiť zmenu strán sporu tak, aby do tohto konania na strane žalobcu namiesto spoločnosti Všeobecná úverová banka, a.s. vstúpila spoločnosť Intrum Slovakia, s.r.o. IČO: 35 831 154 so sídlom v Bratislave, Mýtna 48. V zmysle ust. § 388 CSP navrhoval napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmeniť tak, že súd zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi sumu 1.657,45 eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % p.a. zo sumy 1.657,45 eur od 02.10.2018 do zaplatenia, to všetko v lehote do troch dní od právoplatnosti rozsudku a priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Čo sa týka veci samej, poukazyval aj na nepreskúmateľnosť napadnutého rozhodnutia v zmysle § 220 ods. 2 CSP s tým, že nesúhlasil s bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou poskytnutého úveru z dôvodu neuvedenia všetkých predpokladov na výpočet RPMN (viď odsek 32 rozsudku), keďže RPMN, ako je v zmluve vypočítaná na základe zákonného vzorca uvedeného v prílohe č. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. s odkazom na rozhodnutie NS SR pod sp. zn. 7Cdo/183/2020 k otázke predpokladov pre výpočet RPMN, ako aj na rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach 11CoCsp/45/2020-174 zo dňa 10. marca 2021 a ďalšie.

Žalovaná sa k odvolaniu žalobcu vyjadrila v tom znení, že navrhovala rozsudok z dôvodu vecnej správnosti potvrdiť. Uviedla, že pokiaľ ide o samotné postúpenie pohľadávky z pôvodného veriteľa na postupníka, spoločnosť Intrum Slovakia s.r.o., žalovaná má jednoznačne za to, že nedošlo k platnému postúpeniu pohľadávky tak, aby mohlo dôjsť k zmene strany sporu na strane žalobcu. Žalovaná si nie je vedomá tej skutočnosti, že došlo k postúpeniu pohľadávky, resp. jej zmena jej nebola oznámená a to ani zo strany postupcu ani zo strany postupníka. Pokiaľ ide o samotné meritum veci je zrejmé, že zmluva o pôžičke medzi žalobcom a žalovanou, ktorá je predmetom tohto konania je spotrebiteľskou zmluvou v zmysle ust. § 52 ods. 1 a nasl. zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len ako „Občiansky zákonník“), ako aj osobitných ustanovení zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení platnom ku dňu uzatvorenia zmluvy. Žalovaná mala jednoznačne za to, že predmetná zmluva o pôžičke uzavretá medzi žalobcom a žalovanou obsahuje neprijateľnú zmluvnú podmienku, ktorá má za následok bezúročnosť a bezpoplatkovosť predmetného úveru, resp. pôžičky, konkrétne, že dohodnutá fixná ročná úroková sadzba nie je v súlade s ust. § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy a zároveň nebola v zmluve správne uvedená RPMN. V prípade predmetnej zmluvy sa jedná o podstatné prekročenie tejto priemernej úrokovej sadzby a prekračuje rámec dobrých mravov, keďže dohodnutá odplata predmetnej zmluvy o pôžičke podstatne prevyšuje odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu. Taktiež mala za to, že v zmluve o spotrebiteľskom úvere je nesprávne uvedená ročná percentuálna miera nákladov, pričom dodala, že v zmluve nie sú uvedené predpoklady na výpočet RPMN, z čoho vyplýva, že je to potrebné posudzovať rovnako ako keby RPMN nebola uvedená vôbec. Na základe uvedených skutočností je preto zrejmé, že v súlade s príslušnými ustanoveniami Občianskeho zákonníka, resp. zákona č. 129/2010 Z.z. je predmetný úver bezúročný a bez poplatkov, žalovaná úver preplatila a preto rozhodnutie súdu prvej inštancie o zamietnutí žaloby je vecne správny.

Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku, účinného od 01.07.2016, ďalej len „CSP“), prejednal odvolanie žalobcu ako odvolanie podané včas a oprávnenou osobou proti

rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia pojednávania v zmysle § 385 ods. 1 CSP a contrario v rozsahu vyplývajúcom z § 379 CSP a CSP a § 380 ods. 1, 2 CSP, z hľadiska žalobcom uplatnených odvolacích dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. d), f) a h) CSP, keďže z obsahu podaného odvolania vyplývajú aj odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. d) a f) CSP a dospel k záveru o ich dôvodnosti.

Rozsudok bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach dňa 12.01. 2023 o 11.30 hod. v pojednávacej miestnosti č. dv. 230/II.p., pričom miesto a čas verejného vyhlásenia rozhodnutia bolo zverejnené dňa 03.01.2023 na úradnej tabuli a webovej stránke Krajského súdu v Košiciach v zmysle ust. § 219 ods. 1, 3 CSP a § 378 ods. 1 CSP.

Žalobca uplatnil odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. d), f) a h) CSP, t.j., že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. d) CSP dopadá na akékoľvek pochybenia v procesnom postupe súdu, ktoré nie je subsumovateľné pod ostatné odvolacie dôvody, t.j. vadami konania podľa § 365 ods. 1 písm. d) CSP sú iné vady, ktoré mohli mať vplyv na výrok rozhodnutia, s výnimkou tých, ktoré sú uvedené v § 365 ods. 1 písm. a), b), c) CSP a kde patrí aj nepreskúmateľné odôvodnenie rozhodnutia.

Odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. f) CSP je daný v prípade nesprávneho postupu súdu prvej inštancie pri hodnotení výsledkov vykonaného dokazovania, teda v prípade, ak súd vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z dôkazov nevyplynuli alebo neboli účastníkmi prednesené, prípadne nevyšli počas konania nijak inak najavo. Môže sa jednať aj o prípad, keď súd neprihliadol na skutočnosti, ktoré boli preukázané alebo vyšli počas konania najavo inak. O nesprávne skutkové zistenie môže ísť aj v prípade, ak dôjde k logickému rozporu v hodnotení dôkazov, t.j. skutočnosti, ktoré vyplynuli z prednesov účastníkov alebo vyšli v konaní najavo inak súd vyhodnotil tak, že to vyvolávalo logický rozpor. Skutkové zistenia nezodpovedajú vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s ust. § 191 ods. 1, 2 CSP alebo ak výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z ust. § 192, § 193 a § 205 CSP, pričom sa jedná o také skutkové zistenia, na základe ktorých súd prvej inštancie vec posúdil po právnej stránke.

K odvolaciemu dôvodu podľa ust. § 365 ods. 1 písm. h) CSP odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav, t. zn. vyvodzuje zo skutkového zistenia aké práva a povinnosti majú strany sporu podľa príslušného právneho predpisu. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav (skutkové zistenie), pričom o mylnú aplikáciu právnych predpisov ide, ak použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť alebo aplikoval správny predpis, ale nesprávne ho vyložil, príp. ho na daný skutkový stav inak nesprávne aplikoval zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené.

Ako prvé odvolací súd rozhodol v zmysle § 80 ods. 1 až 3 CSP o návrhu na zmenu strán sporu tak, že pripustil zmenu strán sporu tak, že namiesto žalobcu Všeobecná úverová banka, a.s., so sídlom v Bratislave, Mlynské nivy 1, IČO: 31 320 155 vstupuje do konania ako žalobca Intrum Slovakia s.r.o., so sídlom v Bratislave, Mýtna 48, IČO: 35 831 154 vychádzajúc z rámcovej zmluvy o postúpení pohľadávok, žiadosťou o postúpenie a prevod, identifikáciou postúpenej pohľadávky, ako aj z oznámenia o postúpení pohľadávky spolu s podacím hárkom titulom rámcovej zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 22.12.2017 uzavretej medzi žalobcom, jeho právnym predchodcom Intrum Slovakia v znení dodatku zo dňa 30.11.2017, žiadosti o postúpenie a prevod zo dňa 21.10.2021, kde na nosiči CD-ROM je uvedený zoznam pohľadávok a na prílohe č. 3 je uvedená špecifikácia v znení označenie divízia OC, variabilného symbolu a čísla zmluvy XXXXXXXX, rodného čísla XXXXXXXXXXXX, meno a priezvisko

žalobkyne A. B., ulica C. XX/X, D. XXX XX, A. A., sporu o zaplatenie 1.657,45 eur, ako aj podacieho hárku č. E. XXXXXXXXXX, čo potvrdzuje u žalovanej dňa 26.10.2021 pod č. F. XXXXXXXX XXG., doručenie do dispozície oznámenia o postúpení predmetnej pohľadávky so zásielkou na adresu totožnú s trvalým pobytom žalovanej.

Podľa § 80 CSP ak po začatí konania nastala právna skutočnosť, s ktorou sa spája prevod alebo prechod práv alebo povinností, o ktorých sa koná, môže žalobca navrhnúť, aby do konania na jeho miesto alebo na miesto žalovaného vstúpil ten, na koho boli tieto práva alebo povinnosti prevedené alebo na koho prešli. Súd vyhovie návrhu podľa odseku 1, ak sa preukáže, že po začatí konania došlo k prevodu alebo prechodu práva alebo povinnosti, a ak s tým súhlasí ten, kto má vstúpiť na miesto žalobcu. Právne účinky spojené s podaním žaloby zostávajú zachované. Ten, kto vstupuje do konania, prijíma stav konania ku dňu jeho vstupu.

Pretože podmienky pre navrhovanú zmenu žalobcu podľa § 80 ods. 1 až 3 CSP boli splnené, odvolací súd zmenu žalobcu pripustil tak ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia (viď výrok č. I. tohto rozhodnutia).

Podľa ust. § 1 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom do 31.3.2015 (ďalej len zákon č. 129/2010 Z.z.), tento zákon upravuje práva a povinnosti súvisiace s poskytovaním spotrebiteľského úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, podmienky poskytovania spotrebiteľského úveru, náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, spôsob výpočtu celkových nákladov spotrebiteľa spojených s poskytovaním spotrebiteľského úveru a ďalšie opatrenia na ochranu spotrebiteľa.

Podľa ust. § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z., spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona nemožno poskytnúť finančnými prostriedkami v hotovosti.

Podľa ust. § 2 písm. a) zákona č. 129/2010 Z. z., na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania.

Podľa ust. § 2 písm. b) zákona č. 129/2010 Z. z., na účely tohto zákona sa rozumie veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

Podľa ust. § 2 písm. d) zákona č. 129/2010 Z. z., na účely tohto zákona sa rozumie zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

Podľa ust. § 53 ods. 6 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka, ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata prevyšovať najvyššiu prípustnú odplatu, ktorú možno od spotrebiteľa pri poskytnutí peňažných prostriedkov požadovať. Odplatu, podrobnosti o stanovení odplaty, kritériách jej stanovenia a najvyššiu prípustnú výšku odplaty ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa ust. § 1 ods. 1, 2 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., (1) Odplatu pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľovi tvoria úrok, poplatky a akékoľvek iné odplatné plnenia alebo iné náklady, ktoré sú dohodnuté pri podpise spotrebiteľskej zmluvy a ktoré sú spojené s poskytnutím peňažných prostriedkov alebo vyžadované pri poskytnutí peňažných prostriedkov. Pri výpočte odplaty sa vychádza z predpokladu, že spotrebiteľská zmluva zostane platná dohodnutý čas a že dodávateľ a spotrebiteľ si budú plniť svoje povinnosti za podmienok a v lehotách dohodnutých v spotrebiteľskej zmluve. (2) Odplata podľa odseku 1 sa vyjadruje v percentách zo sumy zmluvne dohodnutých peňažných prostriedkov za rok a vypočíta sa ako súčet plnení podľa odseku 3 za rok.

Podľa ust. § 1 ods. 4 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., na účely stanovenia najvyššej prípustnej výšky odplaty podľa § 1a sa použije priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov bánk a pobočiek zahraničných bánk pre jednotlivé typy novoposkytnutých spotrebiteľských úverov zverejnená podľa osobitného predpisu, naposledy v čase predchádzajúcom uzavretiu spotrebiteľskej zmluvy.

Podľa ust. § 1a ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ak odseky 2 a 3 neustanovujú inak, odplata pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľovi nesmie prevýšiť dvojnásobok priemernej ročnej percentuálnej miery nákladov podľa § 1 ods. 4 pri obdobnom úvere alebo pôžičke ročne. Na účely tohto nariadenia vlády sa obdobným úverom alebo pôžičkou rozumie obdobný produkt, ktorý je svojou povahou najbližší forme poskytnutia peňažných prostriedkov spotrebiteľovi podľa predchádzajúcej vety.

Podľa ust. § 1a ods. 4 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., najvyššia prípustná výška odplaty sa posudzuje podľa pravidiel uvedených v odsekoch 1 až 3 ku dňu uzavretia spotrebiteľskej zmluvy, ktorej predmetom je poskytnutie peňažných prostriedkov spotrebiteľovi.

Súd prvej inštancie z vykonaného dokazovania správne uzavrel, že medzi pôvodným veriteľom - právnym predchodcom žalobcu a žalovanou bola dňa 10.3.2015 uzatvorená zmluva o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej bol žalovanej poskytnutý úver (pôžička) vo výške 5.000 eur, pričom niet pochýb o tom, že medzi stranami sporu došlo k uzavretiu spotrebiteľskej zmluvy upravenej zákonom č. 129/2010 Z.z. Hlavný právny vzťah je založený zmluvou o spotrebiteľskom úvere a vznikol podľa osobitného predpisu, ktorý je lex specialis k všeobecnej právnej norme. Tento vzťah podlieha režimu spotrebiteľských úverov podľa zákona 129/2010 Z.z., ako aj aplikácii všeobecných ustanovení ochrany spotrebiteľa podľa Občianskeho zákonníka, pretože primárne sa použije predpis špeciálny, a ak tento určitú otázku neupravuje, resp. tak nečiní úplne, nastupuje po ňom úprava spotrebiteľského práva všeobecne v širšom slova zmysle, teda úprava podľa Občianskeho zákonníka. Teda daný právny vzťah medzi stranami sporu sa spravuje ustanoveniami Občianskeho zákonníka a potom na všetky právne skutočnosti neupravené v zákona č. 129/2010 Z.z. sa použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka.

Odvolací súd konštatuje, že nie výška úrokovej sadzby, ale celková výška odplaty vyjadrená prostredníctvom RPMN, je rozhodujúcim faktorom pre ustálenie celkových nákladov spotrebiteľa spojených s úverom, pričom veličina vyjadrená prostredníctvom RPMN predstavuje celkovú odplatu spojenú s úverom, t.j. navýšenie úveru, ktoré je povinný dlžník veriteľovi zaplatiť a tento faktor je rozhodujúci pre ustálenie primeranosti odplaty. Výška RPMN je povinnou náležitosťou zmluvy o úvere podľa § 9 ods. 2 písm. j) zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom v čase uzavretia spotrebiteľskej zmluvy, pričom RPMN a celková čiastka, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť musí byť vypočítaná na základe údajov platných v čase uzavretia zmluvy o spotrebiteľskom úvere a musia sa uviesť všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov. Zároveň výška RPMN je najdôležitejší ukazovateľ ceny úverov pre spotrebiteľa. RPMN vyjadruje v percentách všetky náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom (úrokovú sadzbu, poplatky, poistenie k úveru, ak sú na úvere uplatnené). RPMN pre spotrebiteľov predstavuje najdôležitejší ukazovateľ ceny úveru a náklady sú v tomto prípade sumou, ktorú musí dlžník zaplatiť za požičanú sumu. RPMN teda vyjadruje celkovú úrokovú mieru úveru alebo pôžičky, lebo zohľadňuje nielen úrok, ale aj ostatné poplatky súvisiace s úverom.

Ustanovenie § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia úverovej zmluvy limitovalo najvyššiu prípustnú výšku odplaty za poskytnutie peňažných prostriedkov zákazom prevýšenia dvojnásobku priemernej ročnej percentuálnej miery nákladov, ročnej percentuálnej miery nákladov bánk a pobočiek zahraničných bánk pre jednotlivé typy novoposkytnutých spotrebiteľských úverov zverejnenej podľa § 21 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z.z., naposledy v čase predchádzajúcom uzavretiu spotrebiteľskej zmluvy. Komentované ustanovenie je špecifickou, hoci všeobecnou právnou úpravou vzťahov vyplývajúcich zo spotrebiteľskej zmluvy, ktorej predmetom je poskytnutie peňažných prostriedkov. Druhá veta citovaného ustanovenia odkazuje na vykonávací predpis, ktorý upravuje najvyššiu prípustnú výšku odplaty a týmto je nariadenie vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktoré bolo novelizované nariadením č. 141/2014 Z.z. Ustanovenia § 1a uvedeného nariadenia upravujú najvyššiu prípustnú výšku odplaty, ktorá sa posudzuje podľa pravidiel platných ku dňu uzavretia spotrebiteľskej zmluvy a ktorá nesmie prevýšiť dvojnásobok priemernej ročnej percentuálnej miery nákladov, ročnej percentuálnej miery bánk a pobočiek zahraničných bánk pre jednotlivé typy novoposkytnutých spotrebiteľských úverov zverejnená podľa § 21 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z.z., naposledy v čase predchádzajúcom uzavretiu spotrebiteľskej zmluvy. Ust. § 1 uvedeného nariadenia súčasne upravuje, čo sa považuje za odplatu, ktorú možno od spotrebiteľa požadovať pri poskytnutí peňažných prostriedkov. Za odplatu možno považovať úrok, poplatky a akékoľvek iné odplatné plnenia alebo iné náklady, ktoré sú dohodnuté pri podpise spotrebiteľskej zmluvy a ktoré sú spojené s poskytnutím peňažných prostriedkov alebo vyžadované pri poskytnutí peňažných prostriedkov. Ustanovenie § 53 ods. 6 OZ sa aplikuje aj na vzťahy inak upravené zákonom č. 129/2010 Z.z.

Je nepochybné, že záväzkový vzťah vznikol po 1.9.2014, t.j. odplata za poskytnutie peňažných prostriedkov spotrebiteľovi sa riadi podľa predpisov účinných od 1.9.2014 a znamená to, že pokiaľ bola spotrebiteľovi poskytnutá pôžička alebo úver na základe zmluvy uzavretej po 1.9.2014, odplata pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľovi nesmie prevýšiť dvojnásobok priemernej ročnej percentuálnej miery nákladov (priemerná hodnota RPMN bánk a pobočiek zahraničných bánk pre jednotlivé typy novoposkytnutých spotrebiteľských úverov zverejnená podľa osobitného predpisu) pri obdobnom úvere alebo pôžičke ročne.

Kontrolou vstupných údajov uvedených v spotrebiteľskej zmluve odvolacím súdom, hodnota RPMN v zmluve rešpektuje zákonné limity je platná a v súlade s dobrými mravmi. V súlade s ust. § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka účinného v čase uzatvárania zmluvy s poukazom na § 1a nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. priemernou RPMN pre 4. štvrtrok 2014 - stav k 31.12.2014 (štvrtrok predchádzajúci uzatvoreniu zmluvy - 9 ods. 2 písm. y) zák. č. 129/2010 Z.z. účinného v čase uzatvárania zmluvy) bola RPMN vo výške 13,95 % (údaje zistené z www.MF.SR - súhrnné informácie o údajoch novoposkytnutých spotrebiteľských úverov bankami a pobočkami zahraničných bánk, rok 2014), dvojnásobok predstavuje 27,9 %, a teda RPMN dojednaná podľa zmluvy o spotrebiteľskej pôžičke - 25 % zákonom stanovený nákladový limit nepresahuje.

Odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil, ak pri dohodnutej výške RPMN 25 %, ktorá nepresahuje zákonom určené limity, považoval zmluvu v časti úrokov za neplatnú, prípadne uzavretú v rozpore s dobrými mravmi.

Odvolací súd poukazuje zároveň aj na to, že za účelom zistenia, či výška odplaty prevyšuje dvojnásobok priemernej ročnej percentuálnej miery nákladov, priemerná hodnota RPMN bánk a pobočiek zahraničných bánk pre jednotlivé typy novoposkytnutých spotrebiteľských úverov sa pravidelne zverejňuje na stránke MF SR, je teda skutočnosťou všeobecne známou, ktorá sa v zmysle § 186 ods. 1 CSP nedokazuje, pričom sa odvoláva aj na rozhodnutia, na ktoré poukázal odvolateľ v podanom odvolaní,

Odvolací súd preto dospel k záveru, že nárok žalobcu bol opodstatnený v celom rozsahu, rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o zamietnutí žaloby zmenil tak, že žalovanú zaviazal na zaplatenie sumy

1.657,45 eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 2.10.2018 do zaplataenia, do troch dní od právoplatnosti rozsudku podľa § 388 CSP.

Podľa ust. § 396 ods. 1 CSP, ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

Podľa ust. § 396 ods. 2 CSP, ak odvolací súd zmení rozhodnutie, rozhodne aj o nároku na náhradu trov konania na súde prvej inštancie.

Podľa ust. § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

O nároku na náhradu trov konania odvolací súd rozhodol v súlade s § 396 ods. 2 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP a žalobcovi priznal náhradu trov konania na súde prvej inštancie a v odvolacom konaní proti v konaní neúspešnej žalovanej v rozsahu 100 %. O výške a prijímateľovi náhrady trov konania rozhodne v zmysle § 262 ods. 2 CSP vyšší súdny úradník po právoplatnosti rozhodnutia o nároku na náhradu trov konania samostatným uznesením.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 posledná veta CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).